

RADA MIEJSKA

w Nowym Miasteczku

UCHWAŁA NR LX/357/2023 RADY MIEJSKIEJ W NOWYM MIASTECZKU

z dnia 29 grudnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2023r., poz. 40 ze zm.), art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. z 2023r., poz. 1426, 1429) Rada Miejska w Nowym Miasteczku uchwała co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

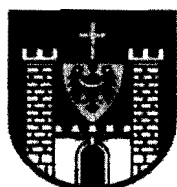
§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Nowe Miasteczko.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku
Anatol Komdrński

NOWE MIASTECZKO
GMINA I MIASTO

GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2024-2026
W GMINIE NOWE MIASTECZKO

Nowe Miasteczko, 2023

I. Wprowadzenie

Rodzina jest pierwszym i fundamentalnym środowiskiem życia dziecka. Mówi się o niej, jako o podstawowej komórce społecznej, w której odbywa się wychowanie i opieka nad dzieckiem. Dla małego człowieka rodzina stanowi fundament jego rozwoju, bez którego nie potrafiłby samodzielnie funkcjonować.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023r., poz. 1426 ze zm.) nałożono na samorządy obowiązek tworzenia gminnych programów wsparcia rodziny. W celu umocnienia i wspierania rodziny Gmina Nowe Miasteczko realizuje Gminny Program Wsparcia Rodziny na lata 2024 – 2026, który stanowi kontynuację podejmowanych działań z bieżącego programu.

Głównym założeniem systemowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny jest praca z całą rodziną w oparciu o zasadę wzajemnej współpracy i współdziałania służb publicznych, instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się pomaganiem rodzinie. Ważną zasadą jest jawność działania organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny, jak też poszanowanie godności wszystkich osób.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, których długotrwałe oddziaływanie czyni rodzinę dysfunkcyjną, nie potrafiącą sprostać swoim obowiązkom wobec dzieci, mającą ograniczone zasoby własne i możliwości samodzielnego rozwiązania występujących problemów oraz nie potrafiącą przezwyciężyć pojawiających się w systemie rodzinnym sytuacji kryzysowych. Nierzadko problemy występujące w rodzinie dysfunkcyjnej są bardzo złożone, a ich wielość powoduje trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji rodziny. W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia konieczne jest wówczas podjęcie działań interdyscyplinarnych, tj.:

- 1) diagnoza sytuacji rodziny i jej najbliższego środowiska,
- 2) analiza przyczyn pojawiających się kryzysów oraz monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych ich wystąpieniem,
- 3) rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- 4) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej,
- 5) dążenie do integracji i reintegracji rodziny.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 jest rozwijanie funkcjonującego w Gminie Nowe Miasteczko spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Planowane w programie działania, w zależności od celów, ze szczególnym

uwzględnieniem sytuacji danej rodziny, będą miały charakter: profilaktyczny, interwencyjny i reintegracyjny.

II. Regulacje prawne

- *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, (Dz. U. z 2023r., poz. 1426 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, (Dz. U. z 2023r., poz. 289),*
- *Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, (Dz. U. z 2023r., poz. 901 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r., poz. 1119),*
- *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2026r.,*
- *Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. O wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”(Dz. U. z 2023r., poz. 1923),*
- *Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczenia rodzinnych (Dz. U. z 2023r. poz. 390 ze zm.),*
- *Ustawa o z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobą uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023r. poz. 1993 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2023r., poz. 2424 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022r., poz. 2230 ze zm.).*

III . Zadania własne gminy w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej – ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

- a) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- b) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- c) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,

- prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;

d) finansowanie:

- podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

- kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;

e) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

f) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,

g) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

1. Wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny.

2. Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

Wielopłaszczyznowe wsparcie rodzin, które z różnych przyczyn mają problemy w zakresie prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych polega przede wszystkim na diagnozowaniu i analizie środowisk rodzinnych, wzmacnianiu funkcji i ról jakie powinna spełniać rodzina, dążeniu do integracji i reintegracji rodziny, przeciwdziałaniu jej marginalizacji i degradacji społecznej oraz podnoszeniu świadomości z zakresu jej planowania i prawidłowego funkcjonowania

IV. Diagnoza środowiska i problemów społecznych.

Nowe Miasteczko jest gminą miejsko-wiejską położoną w południowej części powiatu nowosolskiego i stanowi 10,0% jego powierzchni.

Obszar gminy wynosi 76,9 km. Siedzibą gminy jest miasto Nowe Miasteczko.

W gminie Nowe Miasteczko jest 10 sołectw na które składają się wioski:

Borów Polski, Borów Wielki, Gołszyn, Konin, Miłaków, Nieciecz, Popęszyce, Rejów, Szyba, Żuków.

Gmina Nowe Miasteczko sąsiaduje z gminami: Bytom Odrzański, Kozuchów, Niegosławice, Nowa Sól, Szprotawa.

Według danych na 31.12.2022r. gminę zamieszkiwało 5133 mieszkańców z czego kobiet było 2590, a mężczyzn 2543.

Tabela 1. Podstawowe dane demograficzne.

Ludność ogółem, w tym:	2020	2021	2022
	5301	5226	5133
Kobiety	2666	2622	2590
Mężczyźni	2635	2604	2543

Źródło: Opracowanie na podstawie danych statystycznych Urzędu Miejskiego w Nowym Miasteczku

Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że na przełomie trzech ostatnich lat maleje liczba osób zamieszkałych w gminie (z 5301 w 2020r. do 5133 w 2022 r. - spadek o 168 osoby). Natomiast pod względem płci licniejszą grupą jest populacja kobiet niż mężczyzn.

Większość zadań z zakresu polityki społecznej na szczeblu gminy realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku. Jest to instytucja, która ma na celu wspieranie oraz wzmacnianie osób, rodzin, grup i społeczności lokalnych, poprzez pobudzanie ich potencjału i aktywności, a także ukierunkowywanie na rozwiązywanie problemów oraz rozwój. Ośrodek realizuje m. in. zadania z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i opiekuńczych, pomocy materialnej uczniom, dodatków mieszkaniowych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Tabela 2. Typy rodzin objętych pomocą społeczną.

Wyszczególnienie	Rok		
	2020	2021	2022
	Liczba rodzin ogółem		
Rodziny ogółem	142	108	84
O liczbie osób:			
1	78	68	60
2	26	15	11
3	15	9	5
4	12	10	3
5	3	0	1
6 i więcej	8	6	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Pod względem liczebności członków rodziny największą grupę objętą pomocą OPS w Nowym Miasteczku stanowią jednoosobowe gospodarstwa domowe. W 2020r. było to 78 osób, w roku

2021 było 68 osób, a w 2022 roku 60 osób. Jednak jak z tabeli wynika maleje liczba osób korzystających ze świadczeń. Wpływają na to czynniki zminimalizowania stopy bezrobocia w badanych latach co się łączy z poprawą sytuacji finansowej gospodarstw domowych oraz dodatkowymi świadczeniami uzyskiwanymi z tytułu wychowywania dzieci.

Tabela 3. Powody przyznania pomocy społecznej.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Rok		
	2020	2021	2022
ubóstwo	67	51	48
sieroctwo	0	0	0
bezdomność	2	2	1
potrzeba ochrony macierzyństwa	5	4	5
wielodzietność	5	4	3
bezrobocie	24	18	11
niepełnosprawność	48	49	44
długotrwała choroba	34	31	29
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym:	25	18	13
rodziny niepełne	10	12	11
rodziny wielodzietne	6	5	4
przemoc w rodzinie	4	6	5
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0
alkoholizm	13	16	14
narkomania	0	0	1
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	2	4
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	0	0
zdarzenie losowe	2	0	0
sytuacja kryzysowa	3	1	1
Kłęska żywiołowa lub ekonomiczna	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Jak pokazuje powyższe zestawienie, główną przyczyną przyznania decyzją świadczeń z pomocy społecznej jest ubóstwo. Należy dodać, że liczba rodzin, w przypadku których losowość ta stanowiła powód przyznania pomocy zmalała w roku 2022, w stosunku do roku 2020 o 19 rodzin.

Drugą, pod względem liczebności grupę rodzin objętych pomocą w omawianych latach, stanowiły rodziny, w których wystąpiła niepełnosprawność – w tym przypadku ich liczba wyniosła w 2022 roku 44 rodziny.

Na trzecim miejscu, wśród przedstawionych w tabeli nr 3 powodów przyznania pomocy, znajduje się długotrwała choroba – w roku 2022 liczba rodzin, w przypadku których losowość ta stanowiła powód przyznania pomocy wyniosła 29.

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wskazuje ogólną tendencję spadkową. Wpływają na to czynniki zminimalizowania stopy bezrobocia w badanych latach co się łączy z poprawą sytuacji finansowej gospodarstw domowych oraz dodatkowymi świadczeniami uzyskiwanymi z tytułu wychowywania dzieci.

Tabela 4. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną wg formy pomocy.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	W tym na wsi	
2020 rok			
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych w tym:	138	46	245
Świadczenia pieniężne	96	38	191
Świadczenia niepieniężne	47	12	94
2021 rok			
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych w tym:	90	32	157
Świadczenia pieniężne	85	29	145
Świadczenia niepieniężne	6	3	16
2022 rok			
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych w tym:	74	24	120
Świadczenia pieniężne	68	22	110
Świadczenia niepieniężne	6	2	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Analizując powyższe zestawienie rok 2022 wskazuje na znaczną tendencję spadkową ilości liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Wpływają na to czynniki zminimalizowania stopy bezrobocia w badanych latach co się łączy z poprawą sytuacji finansowej gospodarstw domowych oraz dodatkowymi świadczeniami uzyskiwanymi z tytułu wychowywania dzieci.

Oprócz świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej OPS w Nowym Miasteczku realizuje zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W 2020 roku ze świadczeń rodzinnych skorzystało 193 rodzin, w 2021 roku było to 156 rodzin, a w 2022 roku 124 rodziny.

Główną przyczynę takiej zmiany stanowi poprawa sytuacji finansowej gospodarstw domowych, a co zatem idzie brak spełniania obowiązujących kryteriów do korzystania z powyższych form wsparcia.

Natomiast ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2020r. skorzystało 35 rodzin, w 2021r. 34 rodziny, a w 2022r. było 35 rodzin. W tym obszarze obserwujemy utrzymującą się stabilność.

Ponadto rodziny mogą skorzystać ze wsparcia w postaci pomocy materialnej uczniom - w 2020 roku było 18 rodzin, 2021 roku 5 rodzin natomiast w 2022 roku było 10 rodzin.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku oferuje mieszkańcom Gminy możliwość skorzystania z Karty Dużej Rodziny, która stanowi system zniżek dla rodzin wielodzietnych, w której rodzice mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

Prawo do Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom:

- w wieku do 18. roku życia,
- w wieku do 25. roku życia – w przypadku dzieci uczących się w szkole lub szkole wyższej, bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności ale tylko w przypadku, gdy w chwili składania wniosku w rodzinie jest co najmniej troje dzieci spełniające powyższe warunki.

Od 01 stycznia 2018r. Karta Dużej Rodziny jest dostępna w dwóch wersjach: tradycyjnej (tj. plastikowej) i elektronicznej (tj. na urządzeniach mobilnych).

W 2022 roku na terenie gminy Nowe Miasteczko zostało przyznane 146 Kart Dużej Rodziny.

W przypadku, gdy Ośrodek Pomocy Społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza

wywiad środowiskowy i po dokonaniu analizy środowiska może zawnieoskować o przydzielenie asystenta rodziny. Współpraca między rodziną, a asystentem rodziny opiera się na wspólnie opracowanym planie pracy oraz realizacji poszczególnych jego założeń.

W Gminie Nowe Miasteczko jest zatrudniony jeden asystent rodziny na umowę o pracę w ramach zadaniowego trybu pracy, co pozwala na pracę z rodzinami w różnych godzinach, także poza godzinami pracy Ośrodka.

W 2022 roku ze wsparcia asystenta rodziny korzystało 14 rodzin. Łącznie rodziny te liczyły 44 dzieci. Trzy rodziny były zobowiązane do współpracy z asystentem postanowieniem sądu.

Zdecydowana większość rodzin stale współpracuje z asystentem. Jeśli plan pracy z rodziną jest prawidłowo realizowany i widoczne są efekty oraz poprawa sytuacji rodziny, wówczas istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo wycofania się asystenta, jednak nawet w sytuacji zakończenia współpracy, asystent nadal monitoruje rodzinę i jej bieżącą sytuację.

Praca z rodzinami jest procesem złożonym i długotrwałym. Efekty pracy z rodzinami w przeważającym stopniu zależą od aktywności rodzin, otwarcia na otrzymane wsparcie, chęć wprowadzenia w swoim życiu zmian. Objęcie rodziny wsparciem asystenta nie zawsze gwarantuje przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W każdym roku niezbędne są działania interwencyjne, których efektem jest umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Jednym z zadań nałożonych na samorząd gminny z zakresu pieczy zastępczej jest współfinansowanie kosztów pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku predyspozycyjnym. Wydatki te gmina ponosi w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela 5. Koszty gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	Liczba dzieci	Odpłatność gminy (zł)
2020	14	167 999,32
2021	13	255 154,34
2022	15	279 186,02

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Powyższa tabela przedstawia, że wydatki poniesione przez gminę na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej wzrosły w stosunku do poprzednich lat.

Głównymi czynnikami wpływającymi na tę sytuację było m. in.: ograniczenie władzy rodzicielskiej spowodowane nadużywaniem alkoholu i innych środków. Rodzice nie podejmują leczenia i problemy zaczynają się jeszcze bardziej pogłębiać.

Dlatego tak bardzo istotne jest podjęcie stosownych rozwiązań, które będzie miało na celu zapobieganie rozszerzaniu się problemu jak również jego systematycznemu niwelowaniu. Udzielenie pomocy nie powinno ograniczać się tylko do sytuacji kryzysowych. Należy podejmować działania o charakterze prewencyjnym, profilaktycznym. Głównym zadaniem i istotą działań pomocowych powinno być przeciwdziałanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Należy pamiętać, że rodzina jest podstawową komórką, w której powinien odbywać się naturalny proces kształtowania się osobowości wszystkich członków rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci.

V. Analiza SWOT w obszarze wsparcia rodziny.

MOCNE STRONY

- dobre rozeznanie problemów i potrzeb środowiska lokalnego (diagnoza),
- ścisła współpraca instytucji działających na rzecz rodziny,
- doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników instytucji działających na rzecz rodziny,
- zatrudnienie asystentów rodzin pozwalające na budowanie efektywnych metod współpracy z rodziną w jej środowisku,
- doświadczenie w realizacji programów i projektów skierowanych do osób wykluczonych społecznie,

SŁABE STRONY

- brak szybkiego dostępu do poradnictwa specjalistycznego (pomoc prawna, terapeutyczna, psychologiczna, mediacja),
- niski poziom wykształcenia osób korzystających z pomocy społecznej,
- zjawisko marginalizacji społecznej (wykluczenie społeczne),
- brak ofert ze strony organizacji pozarządowych w obszarze wspierania rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- mała aktywność rodzin do samoorganizacji (grupy wsparcia lub grupy samopomocowe)
- brak pozytywnych wzorców osobowych i zaniedbywanie obowiązków opieki i wychowania przez rodziców,
- brak rodzin wspierających,

- ograniczone środki finansowe na realizację programów pomocowych,
- bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie.

SZANSE

- łatwiejszy dostęp do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa (pomoc prawna, terapeutyczna, pedagogiczna, psychologiczna, mediacja),
- wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę,
- wzrost świadomości dot. korzyści z podjęcia przez rodzinę współpracy w wypełnianiu przez nią funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- możliwość pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych,

ZAGROŻENIA

- wzrost kosztów utrzymania w rodzinach,
- uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia ubóstwa”,
- brak świadomości problemu oraz nieumiejętność szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne,
- brak chęci współpracy i zaangażowania ze strony rodzin niewydolnych wychowawczo i opiekuńczo-wychowawcze.

VI. Założenia Programu

1. Adresaci.

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Nowe Miasteczko, które przejawiają problemy opiekuńczo-wychowawcze, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz takie, które wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem, a tym samym ich powrotu do domu rodzinnego.

2. Realizatorzy i partnerzy.

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku, który przez wspieranie działań i inicjatyw innych podmiotów, będzie realizował poszczególne zadania w nim ujęte. Szczegółowy opis zakresu współpracy prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 6. Zasoby instytucjonalne z którymi współpracuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku działające na rzecz dziecka i rodziny.

Lp.	Instytucja	Zakres współpracy
1	Urząd Miejski Nowe Miasteczko	- wspieranie inicjatyw i programów lokalnych ukierunkowanych na rzecz rodzin w zakresie upowszechniania prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny,

2	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie konsultacji specjalistów (psycholog, radca prawny, pedagog), - organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym w szczególności dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinie, - wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży, - podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty
3	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - podejmowanie inicjatyw profilaktyczno -edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie, - podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty,
4	Gminny Ośrodek Kultury w Nowym Miasteczku Placówka wsparcia dziennego	<ul style="list-style-type: none"> - rozpowszechnianie różnych form aktywności kulturowej, - wspieranie lokalnych inicjatyw na rzecz wspierania rodzin, - prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia dzieci i młodzieży, - udział w programach służących wspieraniu rodzin - zapewniają ofertę dla dzieci adekwatną do rozpoznanych u nich potrzeb i zainteresowań, - zaspokajane są niezbędne potrzeby dziecka: bytowe, rozwojowe, emocjonalne i społeczne
5	Placówki oświatowe z terenu Gminy Nowe Miasteczko	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych,, - wsparcie pedagogiczne dla dzieci i rodziców, - pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, - organizowanie czasu wolnego dla dzieci, - podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty
6	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowej Soli	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej, udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym, prowadzenie konsultacji specjalistycznych, - podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty,
7	Sąd Rejonowy w Nowej Soli – Zespół Kuratorów	<ul style="list-style-type: none"> - wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, profilaktycznym, diagnostycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu,
		<ul style="list-style-type: none"> - realizacja programów i podejmowanie innych działań

9	Powiatowy Urząd Pracy w Nowej Soli	aktywizacji zawodowej, - wspieranie działań w zakresie realizacji programów na rzecz rodziny,
---	------------------------------------	--

VII. Cel główny

Wspieranie rodzin z terenu Gminy Nowe Miasteczko przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

VIII. Cele szczegółowe

Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących

- monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/rodzin dysfunkcyjnych oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc,
- praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie,
- motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcia leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej,
- podejmowanie działań profilaktycznych poprzez udział w projektach socjalnych i kampaniach społecznych, których celem jest wzmacnianie rodziny i jej roli w społeczeństwie,
- dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej.

Wspieranie rodzin przejawiających problemy opiekuńczo-wychowawcze służące przywróceniu jej zdolności do prawidłowego wykonywania funkcji

- zapewnienie wsparcia rodzinie w formie asystenta rodziny,
- poprawa funkcjonowania rodziny w sferze socjalno-bytowej (wsparcie finansowe i rzeczowe),
- organizowanie spotkań, warsztatów poszerzających wiedzę rodziców dot. opieki i wychowania dziecka,
- organizowanie dla rodzin spotkań służących wymianie doświadczeń oraz zapobieganie izolacji w formie grup wsparcia i grup samopomocowych,
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w ramach programów i projektów.

Zapewnienie dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego

- prowadzenie terapii i mediacji dla rodzin,
- rozszerzenie dostępu do konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (pomoc prawna, psychologiczna, pedagogiczna i praca socjalna),
- prowadzenie placówek wsparcia dziennego, które pozwoli dzieci i młodzież objąć stosownym i adekwatnym do potrzeb wsparciem w obszarze pokonywania trudności szkolnych ,w tym pomoc w nauce, organizowania czasu wolnego, czy też niwelowania negatywnych zaburzeń zachowania.
- zapewnienie miejsc w przedszkolach i żłobkach,
- realizacja Programów Aktywizacji i Integracji Społecznej osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- wspieranie rozwoju wolontariatu oraz innych form aktywizacji młodzieży na rzecz funkcjonowania rodzin.

IX. PODSUMOWANIE

Przedstawione w Programie działania mają charakter subsydiarny, wspierający rodziny, mający wzmocnić ich zasoby i kompetencje w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

Działania te mają systemowo wspierać rodziny, które doświadczają trudności opiekuńczo wychowawczych, a w konsekwencji pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji wynikających z jej istoty. Pozwolą również zatrzymać dziecko w jego rodzinie naturalnej lub umożliwią powrót do niej w razie czasowego umieszczenia w pieczy zastępczej. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe tylko przy współpracy instytucji powołanych do wspierania rodziny, przy współpracy i współdziałaniu ze strony rodzin, gdyż osiągnięcie zakładanych celów w znacznej mierze jest zależne od członków rodzin, ich motywacji do zmiany sytuacji i przezwyciężenia trudności.